

Яка відповідальність застосовується до платника податку, якщо за операцією з постачання товарів/послуг податкова накладна не складена та податкові зобов'язання не відображено?

ЗІР, категорія 101.27

Відповідно до п. 201.10 ст. 201 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2275-VI (далі – ПКУ) при здійсненні операцій з постачання товарів/послуг платник податку – продавець товарів/послуг зобов'язаний в установлені терміни скласти податкову накладну, зареєструвати її в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН) та надати покупцю за його вимогою. Відсутність факту реєстрації платником податку – продавцем товарів/послуг податкових накладних в ЄРПН не звільняє продавця від обов'язку включення суми ПДВ, вказаної в податковій накладній, до суми податкових зобов'язань за відповідний звітний період.

Згідно з п. 123.1 ст. 123 ПКУ у разі якщо контролюючий орган самостійно визначає суму податкового зобов'язання, зменшення суми бюджетного відшкодування та/або від'ємного значення суми ПДВ платника податків тягне за собою накладення на платника податків штрафу в розмірі 25 відсотків суми визначеного податкового зобов'язання, завищеної суми бюджетного відшкодування. При повторному протягом 1095 днів визначенні контролюючим органом суми податкового зобов'язання з цього податку, зменшення суми бюджетного відшкодування – тягне за собою накладення на платника податків штрафу у розмірі 50 відсотків суми нарахованого податкового зобов'язання, завищеної суми бюджетного відшкодування.

Відповідальність за порушення платниками ПДВ граничного строку, передбаченого ст. 201 ПКУ, для реєстрації податкової накладної та/або розрахунку коригування до такої податкової накладної в ЄРПН (крім податкової накладної, що не надається отримувачу (покупцю), складеної на постачання товарів/послуг для операцій: які звільнені від оподаткування або які оподатковуються за нульовою ставкою) передбачена ст. 120 прим. 1 ПКУ.

Зокрема, п. 120 прим. 1.2 ст. 120 прим. 1 ПКУ передбачено, що відсутність реєстрації протягом граничного строку, передбаченого ст. 201 ПКУ, податкової накладної та/або розрахунку коригування до такої податкової накладної (далі – розрахунок коригування) в ЄРПН (крім податкової накладної, що не надається отримувачу (покупцю), складеної на постачання товарів/послуг для операцій: які звільнені від оподаткування або які оподатковуються за нульовою ставкою), що зазначена у податковому повідомленні-рішенні, складеному за результатами перевірки контролюючого органу, - тягне за собою накладення на платника податку штрафу в розмірі 50 відсотків суми податкових зобов'язань з ПДВ, зазначеної у такій податковій накладній та/або розрахунку коригування або від суми ПДВ, нарахованого за операцією з постачання товарів/послуг, якщо податкову накладну на таку операцію не складено.

Відсутність реєстрації в ЄРПН податкової накладної та/або розрахунку коригування, зазначених в абзаці першому п. 120 прим. 1.2 ст. 120 прим. 1 ПКУ, після спливу 10 календарних днів, наступних за днем отримання платником податку податкового повідомлення-рішення, - тягне за собою накладення на платника податку штрафу в розмірі 50 відсотків суми податкових зобов'язань з ПДВ, зазначеної в такій податковій накладній та/або розрахунку коригування до податкової накладної або від суми ПДВ, нарахованого за

операцією з постачання товарів/послуг, якщо податкову накладну на таку операцію не складено.

У разі реєстрації в ЄРПН податкової накладної та/або розрахунку коригування, зазначених в абзаці першому п. 120 прим. 1.2 ст. 120 прим. 1 ПКУ, протягом 10 календарних днів, наступних за днем отримання платником податку податкового повідомлення-рішення, штрафні санкції, передбачені абзацом другим п. 120 прим. 1.2 ст. 120 прим. 1 ПКУ та п. 120 прим. 1.1 ст. 120 прим. 1 ПКУ, не застосовуються.

Згідно з п. 44.1 ст. 44 ПКУ для цілей оподаткування платники податків зобов'язані вести облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, на підставі первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством.

За порушення порядку ведення податкового обліку, надання аудиторських висновків передбачена адміністративна відповідальність згідно зі ст. 163 прим. 1 Кодексу України про адміністративні правопорушення від 07 грудня 1984 року № 8073-X із змінами та доповненнями (далі – КУпАП).

Таким чином, у разі якщо за операцією з постачання товарів/послуг податкова накладна не складена (але мала бути складена) та податкові зобов'язання не відображено, застосовується фінансова відповідальність згідно з п. 120 прим. 1.2 ст. 120 прим. 1 ПКУ та п. 123.1 ст. 123 ПКУ, а керівники та інші посадові особи продавця несуть адміністративну відповідальність згідно зі ст. 163 прим. 1 КУпАП.

При цьому, у разі реєстрації в ЄРПН податкової накладної та/або розрахунку коригування протягом 10 календарних днів, наступних за днем отримання платником податку податкового повідомлення-рішення, штрафні санкції, передбачені абзацом другим п. 120 прим. 1.2 ст. 120 прим. 1 ПКУ та п. 120 прим. 1.1 ст. 120 прим. 1 ПКУ, не застосовуються.

Якщо після спливу 10 календарних днів, наступних за днем отримання платником податку податкового повідомлення-рішення відсутня реєстрація в ЄРПН податкової накладної та/або розрахунку коригування, на платника податку накладається штраф в розмірі 50 відсотків суми податкових зобов'язань з ПДВ, зазначеної в такій податковій накладній та/або розрахунку коригування або від суми ПДВ, нарахованого за операцією з постачання товарів/послуг, якщо податкову накладну на таку операцію не складено, а після реєстрації такої накладної в ЄРПН будуть застосовані штрафи передбачені п. 120 прим. 1.1 ст. 120 прим. 1 ПКУ (в залежності від кількості днів прострочки).